



OBSERVATORI
DE LES DONES EN ELS MITJANS
DE COMUNICACIÓ

Instància de participació ciutadana

L'**Observatori de les Dones en els Mitjans de Comunicació** és un projecte pioner a Catalunya i a l'Estat espanyol creat el setembre del 2000 per iniciativa de cinc **Consells de dones del Baix Llobregat** (Cornellà de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí) i **Drac Màgic, Cooperativa Promotora de Mitjans Audiovisuals**, amb l'objectiu de dinamitzar el debat públic sobre la representació de les dones als mitjans de comunicació.

Actualment, formen part de l'Observatori de les dones en els mitjans de comunicació **32 municipis** que sumen un total de 2.945.983 habitants.

Els **32 ajuntaments que componen l'Observatori en l'actualitat** són: Altafulla, Barcelona, Calella, Castellbisbal, Castelldefels, Cornellà de Llobregat, Cubelles, Esplugues de Llobregat, Gavà, La Selva del Camp, L'Hospitalet de Llobregat, Lliçà d'Amunt, Martorelles, El Masnou, Malgrat de Mar, Molins de Rei, Rubí, Sant Adrià del Besòs, Sant Andreu de la Barca, Sant Boi de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Just Desvern, Sant Pere de Ribes, Sant Quirze del Vallès, Sant Sadurní d'Anoia, Sant Vicenç dels Horts, Santa Coloma de Gramenet, Tossa de Mar, Vacarisses, Vilafranca del Penedès i Vilassar de Mar.

Els principals **objectius** de l'entitat són:

- Dinamització del debat públic sobre el paper dels mitjans de comunicació en la superació dels arquetips i les discriminacions de gènere, incloent la sensibilització al territori i la creació de materials i recursos;
- Fer visibles els punts de vista de les dones pel que fa a la seva representació en els mitjans de comunicació.

TRACTAMENT INFORMATIU SOBRE ELS FEMINICIDIS

ANTECEDENTS

Arran dels casos d'assassinats masclistes succeïts al Baix Llobregat, en concret, a les poblacions d'Esplugues de Llobregat en dates 15-09-16 i 06-06-20, el Prat del Llobregat en data 2-12-2019, Viladecans en data 18-06-2019 i Sant Joan Despí en data 28-01-20; així com a d'altres regions del territori, com a Vilafranca del Penedès i a Terrassa. informatiu inadequat per part de Telecinco i Antena 3 TV, en relació amb el dret a la intimitat, la prevenció de la victimització secundària, l'estigmatització i la protecció de menors, fills i filles de les dones assassinades.

Per aquest motiu, abans de la pandèmia, la Junta de l'Observatori va decidir esclarir el marc competencial dels ajuntaments pel que fa a la seva intervenció relativa a aquests casos i l'Ajuntament de Barcelona, membre de l'Observatori, va elaborar un informe jurídic per aportar els elements específics sobre les possibles actuacions de les administracions municipals en aquests casos i del que es desprèn:

- Que els ajuntaments **no disposen d'acció judicial** per protegir l'honor i la intimitat personal i familiar de les dones assassinades per violència masclista, ni de les seves famílies en el cas que aquells drets siguin vulnerats pels mitjans de comunicació.
- Que en el cas concret que es produeixi una vulneració des drets de les dones víctimes de violència masclista o de les seves famílies, **la seva intervenció es veuria limitada a instar la intervenció d'altres autoritats competents**, com el Ministeri Fiscal i/o el Consell de l'Audiovisual de Catalunya, perquè en exercici de les seves competències, exerceixin les accions que tenen legalment atribuïdes per protegir els drets d'aquelles.

- Els ajuntaments **estarien facultats per a dur a terme campanyes de foment de la sensibilització social** a favor de les víctimes de violència masclista; així com, **promoure l'autoregulació dels mitjans de comunicació social** de titularitat pública i privada per tal de preservar la intimitat, la dignitat i la resta dels drets de les víctimes.
- Eventualment, podrien **proposar una modificació de la legislació vigent en matèria de protecció de les víctimes de violència masclista** per tal que aquesta legislació reculli l'obligació dels municipis de protegir els seus drets i, entre ells, el dret a l'honor, la dignitat i la intimitat d'aquestes víctimes i de les seves famílies, i per intentar evitar que se'ls generin més efectes traumàtics i noves victimitzacions.

Actualment, la regulació estatal en la matèria és a l'article 14 de la Llei Orgànica 1/2004 de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere que estableix:

"que la difusió d'informacions relatives a la violència sobre la dona ha de garantir, amb la corresponent objectivitat informativa, la defensa dels drets humans, la llibertat i dignitat de les dones víctimes de violència i dels seus fills i filles".

La Llei catalana 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista (vigor 13-01-2021) DOGC núm. 8303, de 24 de desembre de 2020, a l'article 23 en relació amb els articles 20 i 21 estableix els criteris que han de complir els mitjans de comunicació social gestionats o finançats per les administracions públiques de Catalunya en les informacions que ofereixen en matèria de violència masclista, entre el quals està *"el respecte a les víctimes i l'exclusió dels elements que puguin donar la notícia un caire morbós i que contravinguin als principis de la professió periodística a Catalunya. La Llei atribueix la defensa de l'honor o la intimitat de les dones víctimes de la violència masclista per part dels mitjans de comunicació al Consell de l'Audiovisual de Catalunya."*

En conseqüència, els trenta-dos ajuntaments que formen part de l'Observatori, en la reunió de junta i assemblea de data 8-02-2022, proposen el següent text declaratiu amb la finalitat de manifestar el seu posicionament en relació amb aquest tema i per tal que sigui difós públicament quan es consideri convenient.

DECLARACIÓ

Els ajuntaments integrants a l'Observatori de les dones en els mitjans de comunicació, **manifesten el seu rebuig respecte al tractament que alguns mitjans de comunicació apliquen a la informació sobre els assassinats masclistes**, pràctiques que envaeixen la intimitat de les persones properes a les víctimes i que utilitzen sense rigor, ni respecte, les dades i els detalls personals, servint com a espectacle el dolor de les famílies. Per aquest motiu posen de manifest la seva voluntat de:

1 - Denunciar públicament els mitjans de comunicació que intervenen amb aquestes males pràctiques en casos de femicidis produïts a les nostres poblacions; així com, tots aquells que cada vegada que s'esdevé un delicte greu de violència masclista afegeixen elements d'espectacularitat informativa inapropiada, contravenen les pautes deontològiques de la professió o les recomanacions pactades entre els diferents organismes comunicatius i les institucions.

2.- Instar els organismes competents en la matèria a adoptar mesures proactives per evitar aquestes pràctiques i a oferir, en canvi, eines adequades per fomentar una cultura comunicativa clarament contrària a totes les formes d'aquesta violència.

3.- Proposar que s'emprenguin les accions necessàries per impulsar una reforma legislativa que inclogui obligacions, i en el seu cas, sancions, adreçades tant als mitjans públics com privats, en relació amb el tractament informatiu i comunicatiu dels casos de violència contra les dones.

4.- Proposar, així mateix, una modificació legislativa que permeti actuar als municipis per protegir els drets a l'honor, la dignitat i la intimitat d'aquestes víctimes i de les seves famílies.

5.- Convidar als col·legis professionals i les entitats representatives de l'àmbit comunicatiu a sumar-se a aquestes iniciatives per actuar conjuntament amb institucions i organismes polítics a ser conseqüents amb la seva part de responsabilitat sobre aquest tema i a intensificar la formació, l'autocrítica, la innovació i la creativitat en la seva tasca, tot invertint els mitjans necessaris per millorar les pràctiques informatives i els continguts relacionats amb els drets de les dones i la seva defensa.

Avui 22 de març de 2022 , a Esplugues de Llobregat, signen trenta-dos ajuntaments que en formen part de l'Observatori:



OBSERVATORI DE LES DONES EN ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

Mossèn Jacint Verdaguer, 16-18 –08940 Cornellà– tel. 93 216 00 04

www.observatoridelesdones.org

observatorid@observatoridelesdones.org

[Facebook](#) | [Instagram](#) | [Twitter](#)

L'Observatori rep suport de:



Prensa:

Teresa Pascual / Anne Pasek

636539258/ 608212861

info@goodmovies.cat